

Landsorganisationen i Danmark
Danish Confederation of Trade Unions

BER-Sekretariatet
Arbejdsmarkedsstyrelsen
Holmens Kanal 20, Postboks 2150
1016 København K.

Sagsnr. 50.10-05-619
Vores ref. MSC/lth
Deres ref.

Den 4. november 2005

Kommentarer til forslag til Lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om aktiv socialpolitik.

LO har modtaget ovennævnte lovforslag i høring den 19. oktober 2005 og har følgende kommentarer:

LO er enige i, at vejen til en vellykket integration bedst nås via en styrket uddannelses- og arbejdsmarkedsrettet indsats. Derfor er intentionen om, at alle unge skal have en kompetencegivende uddannelse, også god.

Generelt savner forslaget dog fokus på opkvalificering, støtte og rådgivning til den enkelte. De økonomiske sanktioner i forslaget kan få store konsekvenser for de berørte familier - ikke kun i økonomisk henseende, men også i social og integrationsmæssig forstand. Derfor er det centralt at holde sig nedenstående for øje i udmøntningen af Integrationsaftalen "En ny chance til alle".

- At ingen borgere stilles overfor krav, som den enkelte ikke har ressourcer og muligheder for at honorere.
- At et samspil mellem de forskellige økonomiske sanktionsmuligheder ikke bringer kontanthjælpsmodtagere og deres familier ud i en fattigdomssituation, der forringer deres muligheder for integration på arbejdsmarkedet.
- At retssikkerheden for den enkelte borger styrkes gennem information og vejledning samt en velfungerende klageadgang.
- At der tilvejebringes det nødvendige antal uddannelsespladser, så alle unge kan få en kompetencegivende uddannelse.
- At kommunerne opfylder deres forpligtigelser overfor kontanthjælpsmodtagerne bl.a. i form af kontaktførelse – herunder vejledning, opkvalificering og jobtræning.

Med henblik på at tilgodese disse hensyn kommenteres de enkelte dele af forslag til lov om ændring af en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om aktiv social politik nedenfor.

Forslag om uddannelsespligt for unge mellem 18 og 25 år

Pligt for unge under 25 år som ikke har problemer ud over ledighed, til at tage uddannelse; Indsættes i afsnit III i Lov om Aktiv Beskæftigelsespolitik efter §21a (LAB-loven)

Det er positivt, at der lægges op til, at der ved uddannelsesvalget tages udgangspunkt i den unges egne ønsker til uddannelse, og at reglerne alene gælder unge uden andre problemer end ledighed og ikke-forsørgere. Lovforslaget bør endvidere undtage gravide unge, som der i dag gælder en særlig kontanthjælpssats for.

Det bør tilføjes, at kommunen som udgangspunkt har pligt til at følge den unges ønske om uddannelse. Såfremt kommunen af en eller anden årsag afslår et ønske, bør den unge have ret til at fremkomme med nye forslag og prioriteringer til uddannelsesvalg.

Kommunen skal have en særlig forpligtelse i forhold til individuel vejledning og information at de unge om uddannelsessystemet, ligesom kommunen bør forpligtes til at hjælpe den unge med ansøgninger efter behov mv. Det forudsættes i den forbindelse at kommunerne styrker samarbejdet med de relevante uddannelsesinstitutioner.

LO finder, at der er behov for en fastholdelsesindsats i forhold til de unge, der påbegynder et pålagt uddannelsesforløb, hvorfor kommunen skal forpligtes til at følge og støtte den unge systematisk i uddannelsesforløbet.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at kontanthjælpen kan stoppes, hvis den unge ikke samarbejder om at søge ind på eller påbegynde en uddannelse. Udgangspunktet må være, at ingen unge tabes undervejs. Det er derfor af afgørende betydning, at kommunens støtte og vejledning sikrer, at så mange unge som muligt fuldfører en uddannelse. De nærmere betingelser for at stoppe kontanthjælpen bør præciseres, således at der skabes parallelitet i forhold til de almindeligt gældende regler, hvad angår sanktioner i forhold til kontanthjælpsmodtagere/starthjælpsmodtagere.

Kommunen skal sørge for, at personer, der uden rimelig grund er ophørt med en uddannelse pålagt efter §21b (se ovenfor), umiddelbart efter ophør med uddannelsen kommer i beskæftigelse eller får et tilbud efter kap. 10-12. §92, stk.

I bemærkningerne til forslaget fremgår, at kommunen ved uberettiget ophør skal sørge for, at den unge umiddelbart efter ophør enten får et ordinært job eller får tilbud efter kap. 10-12 (vejledning og opkvalificering, virksomhedspraktik og ansættelse med løn-tilskud) samt skal vurdere, om den unge vil kunne påbegynde en anden uddannelse. Det bør i forslaget tydeliggøres, at såfremt den unge er omfattet af en integrationskontrakt, bør kommunen følge op på integrationskontrakten i tilfælde af ophør uden rimelig grund. Endvidere bør bestemmelserne suppleres med en forpligtelse for kommunen ved uddannelsesophør at indkalde den unge til en samtale med henblik på at afsøge muligheden for at genoptage den afbrudte uddannelse eller søge ind på en anden kompetencegivende uddannelse. Hvis mulighederne udtømmes i den proces, da at sørge for, at den unge enten får tilbud efter kap. 10-12 eller kommer i ordinær beskæftigelse.

I lovforslagets §93 stk. 1, nr. 3 foreslås, at kommunen kan yde hjælp med tilbagebetalingspligt i tilfælde af, at den unge får et forsørgelsesbehov efter at være ophørt med en pålagt uddannelse uden rimelige grund. De nærmere betingelser for at stoppe kontanthjælpen bør præciseres, således at der skabes parallelitet i forhold til de almindeligt gældende regler, hvad angår sanktioner i forhold til kontanthjælpsmodtagere/starthjælpsmodtagere.

Forslag om at integrationskontrakt suppleres med den beskæftigelsesrettede indsats.

Kommunen hhv. staten skal for personer, der har fået eller skal have en integrationskontrakt efter integrationslov, og som modtager hjælpe efter lov om aktiv socialpolitik eller arbejdsløshedsdagpenge eller aktiveringsydelse efter lov om arbejdsløshedsforsikring mv., supplere kontrakten med den beskæftigelsesrettede indsats, som skal fastlægges efter denne lov. §31a.stk. 1.

Begrebet Staten er ikke indført pr. 1. marts 2006, idet gældende lov opererer med begrebet "arbejdsformidlingen".

LO foreslår, at modtagere af ledighedsydelse undtages fra denne bestemmelse på samme måde som personer i fleksjob er undtaget i lovforslaget.

I bemærkninger til lovforslaget anføres det, at hvis der ikke kan opnås enighed om kontraktens udformning, fastlægges aktiviteter og tilbud af den ansvarlige myndighed. Her bør tilføjes "og hvis udlændingen er medlem af en faglig organisation, da i samarbejde med denne"

Kontrakten skal beskrive rettigheder, pligter og sanktioner som en udlænding har efter denne lov mv. Den beskæftigelsesrettede indsats, som skal tilrettelægges som led i det individuelle kontaktforløb efter kap. 7 og aktiviteter og tilbud efter reglerne om jobplan i kap.9 fastlægges heri. § 31a stk. 2.

Iflg. bemærkningerne til stk. 2 indgår jobplanen som en integreret del af integrationskontrakten. Det er uklart om kontrakten træder i stedet for jobplan for denne målgruppe. I givet fald skal målgruppen undtages i lovens kap. 9. Hvis hensigten er, at reglerne i kap. 9 skal gælde tilsvarende for kontrakten, bør der være en henvisning til kap. 9.

Det er uklart, hvordan samspillet mellem integrationskontrakten og lov om arbejdsløshedsforsikring mv. er, idet denne lov tilsyneladende ikke ændres. Vil manglende overholdelse af integrationskontrakten medføre sanktioner? Det fremgår, at kontrakten blandt andet skal beskrive mulige sanktioner. Hertil bemærkes, at det i dag er arbejdsløsheds-kasserne, som er ansvarlige for at oplyse om dagpengemæssige sanktioner. Som stk. 2 er formuleret, overtager staten denne opgave for denne målgruppe.

Det fremgår endvidere, at kontrakten bl.a. skal indeholde aktiviteter. Det er uklart, hvad der menes hermed, og om det f.eks. er aktiviteter, der fastlægges som led i kontaktforløbet, og som ikke skal indgå i en jobplan.

Ret og pligt til gentagen aktivering for modtagere af kontant- eller starthjælp, der er over 30 år og har andre problemer end ledighed

---

Personer, der modtager kontanthjælp eller starthjælp, og som har problemer udover ledighed, har ret og pligt til at påbegynde et nyt tilbud, når første tilbud er afsluttet, hver gang den pågældende har modtaget kontanthjælp eller starthjælp i en sammenhængende periode på 12 mdr. §96, ny stk. 3

LO finder det positivt, at denne målgruppe tilbydes gentagen aktivering under forudsætning af, at tilbudene har et kvalificeret og engagerende og klart arbejdsmarkedspolitisk sigte.

Særlige regler for en beskæftigelsesrettet indsats for personer, der har særlig svært ved at blive integreret på arbejdsmarkedet

---

Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om en særlig beskæftigelsesrettet indsats i forhold til personer, som modtager kontant- el. starthjælp, arbejdsløshedsdagpenge, aktiveringsydelse mv., som har særligt svært ved at blive integreret på arbejdsmarkedet og som har særlige behov for at få afdækket eller optrænet sproglige, faglige eller sociale kompetencer. §96a, indsættes i afsnit. VI

Det er positivt, at der gøres en indsats overfor personer, der af en eller anden årsag har særlige barrierer for at få fodfæste på arbejdsmarkedet.

LO finder det dog betænkeligt, at Beskæftigelsesministeren bemyndiges til at fastsætte regler om rammer for indsatsen og krav i forhold til de pågældende personer. Dette bør ske som udmøntning af lov og efter forelæggelse for Beskæftigelsesrådet.

Med hensyn til udvikling af særlige jobforløb, er indholdet heraf uklart, idet LO vurderer, at der er stor fleksibilitet i de eksisterende tilbud.

Endvidere finder vi, at definitionen af målgruppen er uklar og bør præciseres.

"Ny chance for alle" Kontant- og starthjælpsmodtagere med længe-revarende passiv offentlig forsørgelse bag sig skal have deres sag gennemgået og sikres en aktiv indsats

---

Kommunerne skal i perioden 1. juli 2006 - 30. juni 2008 for personer, der er omfattet af §2, nr. 2-3, og som ikke inden for de seneste 12 mdr. har modtaget et tilbud, foretage en sags gennemgang og bistå personerne med at finde beskæftigelse eller give et tilbud efter kap. 10-12, §96b

LO finder det positivt, at de pågældende personer sikres en aktiv indsats.

Det bemærkes, at lovteksten bør suppleres med, at personerne skal have modtaget offentlig forsørgelse i 12 måneder, idet bestemmelsen som den er formuleret omfatter alle målgrupper, herunder nyledige.

Endvidere bemærkes det, at kommunerne efter gældende regler ikke skal give tilbud efter kapitel 16, som det anføres i bemærkningerne, da dette kapitel vedrører forsikrede ledige.

LO forudsætter, at indholdet af den i bemærkningerne nævnte resultatløn for sagsbehandlere i kommunerne, fastlægges i en overenskomst mellem de respektive organisationer.

LO har bemærket sig, at de estimerede yderligere kommunale/statslige udgifter, som udløses af den fornyede sagsgennemgang i kommunerne i form af tilbud til den ledige, ikke fremgår af lovforslaget.

Bortfald af kontanthjælp til en hjemmegående ægtefælle og afskaffelse af ægtefællestillægget

---

En ægtefælle i et ægtepar, der er berettiget til hjælp efter §11, og som modtager kontanthjælp, anses ikke for at udnytte sine arbejdsmuligheder, når ægteparret har modtaget hjælp i to år eller derover og ikke kan dokumentere at have haft min. 300 timers ordinært og ustøttet arbejde indenfor de to seneste år. Lov om Aktiv Socialpolitik §13, stk. 8-12

Ifølge integrationsaftalen skal en ægtefælle, hvor begge ægtefæller modtager kontanthjælp, betragtes som reelt hjemmegående, hvis pågældende ikke inden for de seneste to år har haft minimum 300 timers ordinær beskæftigelse. Det betyder, at kontanthjælpen til den pågældende person bortfalder.

Med 300 timers reglen indføres et helt nyt objektivi kriterium i form af et ordinært beskæftigelseskrav i vurderingen af, om en person står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Der bør i den forbindelse tilføjes følgende nye krav i forhold til at kunne blive omfattet af 300-timers kravet:

- At kommunerne har overholdt de lovgivningsmæssige forpligtelser i form af rettidig kontakt og tilbud til de samgifte ledige på kontant- og starthjælp i henhold til lovgivningen
- At kommunerne konkret har anvist mindst 300 timers ustøttet beskæftigelse til de samgifte ledige på kontant- og starthjælp

For at imødegå urimelige situationer, hvor en person stilles overfor krav, som vedkommende i realiteten ikke er i stand til at honorere, gælder reglen ifølge Integrationsaftalen ikke personer, hvis arbejdsevne er så begrænset, at de ikke kan opnå ordinær beskæftigelse. Dette fremgår også af selve lovforslagets § 2 stk. 7.

Denne målgruppe er i lovforslagets bemærkninger afgrænset, således at kravet om 300 timers ordinær beskæftigelse for samgifte kontanthjælpsmodtagere, ikke finder anvendelse på ægtefæller, der er placeret i matchgruppe 5. Endvidere undtages også personer,

hvor kommunen har påbegyndt en arbejdssevnevurdering med henblik på visitation til revalidering, fleksjob eller førtidspension.

En anvendelse af visitationsværktøjets matchgruppering til afgrænsning af målgruppen er imidlertid meget problematisk.

Formålet med visitationsværktøjet er at måle de lediges beskæftigelsespotentiale med henblik på at tilvejebringe netop den arbejdsmarkedspolitiske indsats, der skal til for at bringe personen i ordinær beskæftigelse. Matchgrupperingen er ikke konstrueret med henblik på en præcis kvantitativ opgørelse af en persons beskæftigelsespotentiale.

Det betyder, at lovforslaget må formodes vilkårligt at ramme personer, som det ikke har været tilsigtet i forhold til selve aftalens ordlyd.

Konkret frygter LO, at der visiteres personer til matchgruppe 4, som ikke vil have reel mulighed for at opnå tilstrækkelig beskæftigelse til at opfylde 300 timers-reglen.

Matchgruppe 4 (Lav grad af match) er således defineret som borgere, der har så væsentlige begrænsninger i kompetencer og ressourcer, at borgeren ikke umiddelbart vil kunne indgå i jobfunktioner på det ordinære arbejdsmarked. Borgerne vil derfor kun i meget begrænset omfang være i stand til at finde beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked, hvorfor ledige i matchgruppe 4 efter de gældende regler ikke kan stå til rådighed for arbejde på almindelige vilkår og derfor ikke skal tilmeldes AF.

På den baggrund må det frarådes, at målgruppeafgrænsningen sker med udgangspunkt i match-kategorierne. Subsidiært anbefales, at kommunerne efter en individuel vurdering får mulighed for at friholde personer fra 300 timers kravet.

Herudover finder vi det uheldigt, at lovteksten udmøntes således, at der er tale om en periode på sammenlagt 2 år på kontanthjælp, som kun afbrydes, hvis ingen af ægtefællerne modtager hjælp i en sammenhængende periode på 2 år. Konsekvensen heraf er, at målgruppen udvides i forhold til, hvis man har anvendt kalenderår.

Ligeledes finder vi bestemmelsen om, at to-års-perioden forlænges på grund af dokumenteret sygdom som uklar. Bestemmelsen bør præciseres nærmere i forhold til sygdommens varighed og dokumentation.

Herudover finder vi det urimeligt, at ordinær beskæftigelse, der ligger forud for ophør af hjælpen, ikke tæller med. I princippet kan en person have opnået 299 timer i ordinær beskæftigelse, som ikke tæller med i opgørelsen.

I forslag til § 13, stk. 9 foreslås det, at Beskæftigelsesministeren efter forhandling med Beskæftigelsesrådet fastsætter nærmere regler for kommunens pligt til at sende varslingsbrev mv. Det bør præciseres hvilke konsekvenser det har, hvis kommunen ikke sender varslingsbrev mv.

Endvidere finder vi det ikke rimeligt jf. §26, stk 5, at hvis kun en af ægtefællerne er berettiget til hjælp, p.g.a. at den anden enten er blevet omfattet af 300-timers-reglen eller har valgt ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder, da skal den ægtefælle, der er berettiget til hjælp også opfylde kravet om 300 timers arbejde, også selvom den pågældende har modtaget kontanthjælpen i kortere tid end 2 år.

Retssikkerheden:

Lovforslaget giver samtidigt store problemer i forhold til at sikre borgerens retssikkerhed. LO finder anvendelsen af matchkategorierne som bestemmende for ens ret til ydelse at være i principiel uoverensstemmelse med hensigten og formålet med visitationsmodellen. Ved indførelsen af visitationsmodellen blev der ikke fastsat en klageadgang i bekendtgørelsen om visitation og det individuelle kontaktføreløb med den begrundelse, at der var tale om et procesredskab og ikke et materielt afgørelsesredskab, jf. vejledningen til bekendtgørelsen. Med lovforslaget ændres dette radikalt, da matchkategoriseringen fremover afgør, om man fritages fra at være omfattet af 300-timers kravet (kategori 5) eller man bliver omfattet (kategori 4).

Styrket opfølgning over for kontant- og starthjælpsmodtagere, der melder sig syge

---

Kommunen har pligt til at vurdere, om der for en sygemeldt kontanthjælpsmodtager er behov for at udarbejde en plan for sygdomsafklaring, behandling mv.

§12b

LO finder det positivt, at der er kommet fokus på fastholdelse og opfølgning over for sygemeldte kontanthjælpsmodtagere. Det er positivt, at kommunen har pligt til at foretage en vurdering for behov for afklaring og behandling samt at sikre, at kontanthjælpsmodtageren får den nødvendige hjælp til at opnå/generhverve tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Det er dog ikke beskrevet, hvilket grundlag kommunerne skal have for at foretage vurderingen af behovet for en plan for sygdomsafklaring. Der savnes ligeledes en fastsættelse af, hvad en plan (for sygdomsafklaring og behandling) skal indeholde, og hvordan planen udføres.

I bemærkninger til forslaget anføres, at planen skal inddrage den sygemeldte og bør også inddrage andre relevante aktører, som fx læge mv. Det bør tilføjes, at evt. faglig organisation også skal inddrages.

Det er vigtigt, at kommunen har tilstrækkelig viden om den enkelte borger for at kunne vurdere behov for en plan, udarbejde planen og gennemføre sygdomsopfølgningen. LO anbefaler, at reglerne for visitation og opfølgning i sygedagpengesager (Lov nr. 396 af 1. juni 2005) overføres til Lov om aktiv socialpolitik. Hermed sikres en ensartet sagsbehandling af kommunens opgaver i forhold til sygemeldte.

Det bemærkes, at lovforslaget indeholder øgede sanktioner overfor gruppen af kontanthjælpsmodtagere med andre problemer end ledighed i forbindelse med sygemelding. Det er LO's vurdering, at der er stor risiko for, at økonomiske incitamentter ikke virker på store dele af gruppen af ikke-arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere, da deres problemer ud over ledighed oftest er af meget kompleks karakter.

Ændring af refusionsbestemmelserne for kontanthjælp mv.

Staten refunderer 65% af kommunens udgifter til løntilskud efter kapitel 12 til personer, der er omfattet af §2, nr. 2 og 3. Ny §118, stk. 2:

Med lovforslaget får kommunerne gennem refusionen et øget incitament til en aktiv indsats overfor kontant- og starthjælpsmodtagere. Der skal derfor ske en sikring af kvaliteten af indholdet af de aktive tilbud, sådan at fokus er på kvalitet og effekt og ikke på kvantitet.

For at undgå for tidlig aktivering bør statsrefusionen de første tre måneder fortsat være de nuværende 50 %. Derudover bør lovforslaget i højere grad tage højde for at styrke kontakten til den ledige. Omlægningen af refusionerne tager alene højde for tilbud og ikke kontakten til den ledige. Kontaktforløbet er det vigtigste omdrejningspunkt i forhold til anvendelse af visitationsredskabet og matchgrupperingerne og afgivelse af det rigtige tilbud til den ledige.

Staten refunderer 65% af kommunens udgifter til løntilskud efter kap. 12. Ny §122

Reglen bør også omfatte kommunens udgifter til ordinær uddannelse efter kapitel 10.

Det bemærkes, at som ovenstående bestemmelser er formuleret, refunderes der ikke 65% af udgifterne efter kap. 14 og §§99 og 101 (opkvalificering og mentorordning) for personer, der er omfattet af loven §2 nr. 2 og 3, men kun på personer omfattet af §2, nr. 8 (handicappede).

Med lovforslaget får kommunerne gennem refusionen et øget incitament til en aktiv indsats overfor kontant- og starthjælpsmodtagere. Der skal derfor ske en sikring af kvaliteten af indholdet af de aktive tilbud, sådan at fokus er på kvalitet og effekt og ikke på kvantitet.

For at undgå for tidlig aktivering bør statsrefusionen de første tre måneder fortsat være de nuværende 50 %. Derudover bør lovforslaget i højere grad tage højde for at styrke kontakten til den ledige. Omlægningen af refusionerne tager alene højde for tilbud og ikke kontakten til den ledige. Kontaktforløbet er det vigtigste omdrejningspunkt i forhold til anvendelse af visitationsredskabet og matchgrupperingerne, og afgivelse af det rigtige tilbud til den ledige.

Kønsligestilling:

LO er bekymret for de kønsligestillingsmæssige konsekvenser af lovforslaget, særligt i forhold til hvem som omfattes af 300-timers kravet. Af bemærkningerne til lovforslaget anerkendes i en vis udstrækning, at bortfald af hjælp primært vil ramme kvinderne. Dette på trods af, at Danmark er blandt de europæiske lande, hvor forskellen mellem beskæftigelsesgraden for indvandrere fra mindre udviklede lande og den øvrige befolkning er størst, og at det yderligere er en dansk udfordring, at indvandrerkvinders tilknytning til arbejdsmarkedet er særlig lav, hvilket for nogle kvinders vedkommende er kul-

turelt betinget. Dette er også tilfældet i andre lande, men forskellen er mere synlig i det danske samfund, hvor kvinder generelt har en relativ høj erhvervsdeltagelse, jf. Velfærdskommissionen (2005). Og problemet er større i Danmark, fordi vores velfærdssystem forudsætter høj beskæftigelse for begge køn.

Revisionsbestemmelse:

Afslutningsvis foreslår LO, at der i forslaget tilføjes en revisionsbestemmelse, således at Regeringen om 2 år forpligtes til at revidere forslagets effekt på indsatsen, herunder hvor mange borgere der har været ramt af sanktioner, antallet af unge, der er påbegyndt kompetencegivende uddannelse under forslaget, frafald mv. Tilsvarende bør kommunerne have en løbende underretningsforpligtelse i forhold til de lokale beskæftigelsesråd.

PDV